TẠP CHÍ NGHIÊN CỨU
PHẬT HỌC
CƠ QUAN NGÔN LUẬN CỦA TRUNG ƯƠNG GIÁO HỘI PHẬT GIÁO VIỆT NAM
ISSN: 2734-9195

Thương hoài một bát nước cơm

ISSN: 2734-9195 11:30 30/05/2026

Lớn dần lên rồi, bữa ăn cũng dần cải thiện, không còn bữa đói bữa no, cũng bắt đầu đầy đủ hương vị hơn nhưng mỗi khi nấu cơm, vẫn thèm được má chắt cho bát nước cơm như ngày còn bé.

Tác giả: **Lê Hứa Huyền Trân**
Hội viên Hội VHNT tỉnh Gia Lai

Tôi vẫn còn nhớ những ngày còn ở quê gần mười sáu mười bảy năm về trước, trong nhà khi đó hầu như không có gì ăn. Mỗi bữa ba má chạy vạy được mớ gạo để nấu cơm là bữa đó coi như đủ đầy. Căn nhà nhỏ với hơn một nửa lợp bằng lá dừa nằm yên bình bên mé sông, khoảng sân đất với cái giếng nơi mé phải và dăm con gà đang chạy loạn là những kí ức mà tôi còn nhớ nhiều nhất.

Mỗi bữa cơm, ba hay bày cái bàn tròn gỗ mà gập được ra ngoài mảnh sân đất để ăn cơm cho mát, sân đất bên mé có mấy cái cây tỏa bóng chứ những ngày trời nóng ngồi trong nhà hầu như không trụ được. Bữa ăn chủ yếu là đồ của vườn nhà, bát cơm vơi, đĩa rau muống luộc hoặc đôi ba con cá hôm đó ba úp được. Những hôm ba đổi được miếng thịt, má cứ nói má không thích thịt, ba thì lại bảo ba thích ăn cơm với cá hơn, thế là thịt cứ để lại cho phần tôi.

Ảnh minh họa - nguồn bentretourism.vn

Ngày đó, những thức ăn vặt của trẻ con hầu như bình dị hơn bây giờ nhiều. Không có các loại bánh kẹo với đủ màu xanh đỏ, nhãn mác, những thứ dành cho đám trẻ có khi chỉ là bát nước cơm, vài củ ấu, củ từ hoặc dăm ba món đồ má mua được từ chợ về nhưng đứa nào cũng cười tinh khôi. Nhà tôi có một góc bếp nhỏ ở ngoài vườn được ba xây lên cao nửa người, chắn gió từ những viên gạch cũ và vài miếng tôn bỏ.

Cứ mỗi bữa cơm, khi góc bếp nhỏ ấy bắt đầu đỏ lửa cũng là lúc chị em chúng tôi đứa nào đứa nấy đứng xung quanh cầm một cái bát rỗng để chờ má cho từng bát nước cơm.

Nồi cơm má bắc đến khi gần chín bắt đầu sôi sùng sục và thơm nức mùi gạo mới, đứa nào đứa nấy khi thấy nồi cơm bắt đầu bốc khói thì cũng nôn nao hỏi má đến khi nào mới chia phần bát nước cơm. Đợi đến khi cơm chín hẳn, má bắt nồi cơm xuống, chắt đều cho từng đứa mỗi đứa một bát nước. Nước cơm trắng đục mùi gạo chín, thơm lừng, má lấy đường vàng trong cái chạn cũ bỏ thêm vào tô cho mỗi đứa một ít, chúng tôi khệ nệ bưng ra ụ rơm trước sân nhà vừa ngồi vừa uống xuýt xoa.

Những đứa trẻ của ngày đó xem nước cơm giống như món ăn vừa quen thuộc, vừa bình dị mà cũng rất đỗi thân thương. Tuổi thơ đã có mấy ai vẫn hay đợi má đi chợ chỉ để lén cạy hũ đường để ăn vụng đường trong chạn cũ? Tôi nhớ những hôm còn nhỏ mỗi khi má đi chợ, tôi vẫn hay lẻn vào trong chạn lấy miếng đường tán nhỏ có màu nâu nâu, dẹp dẹp để ăn. Đường ngọt gắt, cắn một miếng

nhăn cả mặt mày nhưng ăn rồi vẫn cứ thòm thèm. Hồi đó, đồ ăn vặt má mua về chủ yếu là các củ từ sắn, ấu, từ...đều chấm đường để ăn mà rất vui, cứ má đi chợ là thể nào biết má gần về cũng ngồi hóng quà vặt. Được bữa ngon hơn, ngoài con đường quê có chú bán bánh mì đi ngang qua, nghe rao “bánh mì đây...” là vòi bà mua cho được một hai ổ, cũng đem vào chấm đường, ký ức ngọt hun thành từ đó.

Nhưng trong vô số các món ăn vặt tôi lại thương hoài bát nước cơm ngày nhỏ. Vì có nước cơm nghĩa là bữa ăn đó còn có cơm ăn, không phải ăn củ ba đào được hay những bắp, những khoai đắp đổi qua ngày. Mỗi khi má chia nước cơm cho từng đứa, chúng tôi cẩn thận mang ra ụ rơm, vừa bưng húp xuýt xoa, nước cơm thơm lại dịu ngọt, uống vào vừa ấm bụng, vừa cảm thấy thân quen. Uống hết một bát no cả rồi, nhưng vẫn thòm thèm thêm bát nữa.

Lớn dần lên rồi, bữa ăn cũng dần cải thiện, không còn bữa đói bữa no, cũng bắt đầu đầy đủ hương vị hơn nhưng mỗi khi nấu cơm, vẫn thèm được má chắt cho bát nước cơm như ngày còn bé. Bát nước cơm có thể không đáng giá nhưng kí ức hun thành từ đó, nồi cơm ngọt thơm má nấu, chị em đứng đó giỡn tranh nhau mới là điều đáng giá nhất cho đến sau này.

Tác giả: **Lê Hứa Huyền Trân -** *Hội viên Hội VHNT tỉnh Gia Lai*